

Home

LLIBRES

«Incendios forestales», de Juli G. Pausas

L'ecologia del foc vol i ha de fer-se assumible

per Jesús I. Català Gorgues

[Compartir](#)

0

Els incendis forestals són motiu habitual de preocupació i alarma social al nostre país. Any rere any, les notícies sobre focs catastròfics arriben a les portades dels mitjans de comunicació i plantegen recurrentment sobre el paper com fer una bona política forestal. Malauradament, són poques les ocasions en què el debat polític i ciutadà té veritablement en consideració les aportacions que els científics hi poden fer. I açò, malgrat l'innegable esforç divulgador que alguns especialistes malden per lliurar a la societat.

Una nova obra, integrada a l'estimable col·lecció divulgativa «¿Qué sabemos de?», s'afegeix a aquest cabal d'informació, seriosa, assenyada i científicament bastida, que tan poc ressò sol trobar. El seu autor, Juli Pausas, especialista en ecologia del foc que treballa al Centre d'Investigacions sobre Desertificació (CIDE) del CSIC, ha sabut sintetitzar en poc més de cent pàgines els fonaments de la seua disciplina, tot fent-los accessibles als públics interessats. Una altra cosa serà que aquest suposat interès els duga a endinsar-s'hi. Llàstima per qui s'ho perda, però llàstima també per les moltes coses convenients que es poden deixar de fer per no llegir-lo.

El llibre, amb un moderat però ben triat acompanyament gràfic, es desenvolupa en cinc capítols. El primer estableix la condició inflamable, tot i que diferencialment, dels ecosistemes terrestres, alhora que introdueix el conjunt de conceptes bàsics que els especialistes fan servir per establir les seues teories. El segon fa un cop d'ull a la història ambiental del foc, tant en les èpoques anteriors a la presència humana com, sobre tot, en la relació multiseccular d'ecosistemes, poblacions humanes i incendis. Resta així establert l'eix argumental bàsic de l'obra: el foc ha estat i continuarà essent un factor molt important per a entendre l'evolució de la biodiversitat en moltes parts del món. Aquesta idea es palesa ben fermament en els següents dos capítols. El tercer se centra en les adaptacions de les plantes als incendis, mentre que el quart ens il·lustra sobre les estratègies evolutives implicades. Clou el llibre un capítol de caire més reflexiu, on Pausas reclama,

coherentment amb tot el que ha exposat, una gestió forestal que tinga en consideració tots els factors, ambientals i socials, que hi estan implicats, i crida a conjuminar la defensa dels interessos de les persones amb unes dinàmiques ecològiques que tenen el foc com a element constitutiu. Un foc que mai no pot ser prescindible en un context de veritable sostenibilitat.

Alguns dels clams del llibre de Pausas continuen essent difícils de digerir per a moltes persones, fins i tot posant-hi la millor intenció. Però no pas perquè l'autor no haja justificat amb precisió i alhora amb senzillesa les seues raons. La identificació entre foc i catàstrofe és un tret distintiu de les societats postindustrials contemporànies i, en aquest sentit, una idea compartida per la majoria dels seus elements, ben difícil de relativitzar. Per altra banda, cal reconèixer que són massa comunes les circumstàncies en què el foc acaba assolint comportaments i dimensions desastroses, la qual cosa nodreix la perspectiva esmentada. En tot cas, Pausas demostra que hi ha bones raons per entendre les coses d'una manera un poc diferent. Alhora, crida per una pregona redefinició –o fins i tot per un derrocament– del paradigma que domina la gestió forestal. És quimèric eradicar els incendis des de qualsevol punt de vista; però no és quimèrica la sostenibilitat dels ecosistemes inflamables, sempre que ens procurem nous models d'interacció amb unes masses forestals que molt sovint contemplem sense entendre-les en el seu íntim pols vital.

Jesús I. Català Gorgues. Professor titular. Universitat CEU – Cardenal Herrera.
© Mètode 76, Hivern 2012/13.

Números (Totes les portades)

76 - Dones i ciència

Incendios forestales

Una visión desde la ecología

JULI G. PAUSAS

CSIC / Libros de la Catarata, Madrid, 2012.

119 pàgines.

Dones i ciència

Les claus de la igualtat

Hivern 2012/13

112 pàgines PVP: 7.00 €

Categories

-- Select category --

Autors

- Trie un autor -